

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 13Csp/46/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124295874
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Lacová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2025:6124295874.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné, sudkyňou: JUDr. Lucia Lacová, v právnej veci žalobcu: A. B. s.r.o., so sídlom C. D. XX, XXX XX E. - B. C., IČO: XX XXX XXX, právne zastúpený advokátom zapísaným v zozname SAK pod č. 5610: JUDr. Ján Šoltés, so sídlom Mýtňa č. 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 37 927 795, proti žalovanej: F. G., H. I., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom J. D. XXX/XX, XXX XX C., právne zastúpená advokátskou kanceláriou zapísanou v zozname SAK pod č. 7915: Advokátska kancelária Mgr. Ondrej BARNA, so sídlom K. D. XXX/XX, XXX XX B., IČO: 52 824 837, v konaní o zaplatenie 14.499,18 Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a .

II. Súd žalovanej p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi v rozsahu 100% s tým, že o samotnej výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením súdneho úradníka.

III. Súd žalovanej p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalobcovi v rozsahu 100% s tým, že o samotnej výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením súdneho úradníka.

odôvodnenie:

1. Dňa 24.04.2024 bol Okresnému súdu Banská Bystrica doručený návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie pohľadávky vo výške 14.499,18 Eur s prísl., ktorým sa právny predchodca žalobcu domáhal vydania rozhodnutia tak, aby súd zaviazal žalovanú povinnosťou zaplatiť istinu vo výške 14.499,18 Eur, vyčíslený zmluvný úrok vo výške 7.224,34 Eur, úrok z omeškania vo výške 5% ročne z dlžnej sumy 14.499,18 Eur od 28.12.2021 do zaplatenia, a povinnosťou nahradiť trovy konania. Uplatnený nárok žalobca odôvodnil nasledovne tým, že právny predchodca žalobcu, spoločnosť J. L. E., a.s., so sídlom C. F. D. X, XXX XX E., A.: XXXXXXXXX, a žalovaná uzatvorili dňa 18.11.2019 zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru pod číslom úverového účtu č. XXXXXXXXXX a reg. číslom XXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol právny predchodca žalobcu žalovanej úver vo výške 14.990,00 Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala uhradiť formou zmluvne dojednaných pravidelných mesačných splátok. V rozpore so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy dlžník svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky neplnil riadne a včas, čo žalobca preukazuje predloženým výpisom z úverového účtu. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na úhradu omeškaných úverových splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávky z dôvodu neplatenia. Nakoľko žalovaná napriek písomnej výzve právneho predchodcu žalobcu svoj dlh z titulu omeškaných úverových splátok nezaplatila, právny predchodca žalobcu v súlade so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy a v súlade s čl. Všeobecných obchodných podmienok s označením „Podmienky požadovanej predčasnej splatnosti úveru (okamžitá splatnosť úveru) zo strany veriteľa“

vyhlásil ku dňu 22.11.2021 predčasnú splatnosť pohľadávky z úveru. Oznámenie o vyhlásení okamžitej predčasnej splatnosti pohľadávky z úveru s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy bolo žalovanej doručené dňa 20.12.2021 v súlade s čl. Všeobecných obchodných podmienok s označením „Doručovanie a vyhlásenie klienta“. Nakoľko žalovaná v poskytnutej 7-dňovej lehote od doručenia oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru dlžnú sumu nezaplatila, voči právnemu predchodcovi žalobcu sa tak od 28.12.2021 dostala do omeškania so zaplatením dlžnej sumy spolu s príslušenstvom.

Na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou J. L. E., M. ako postupcom a spoločnosťou A. B. B. ako postupníkom dňa 14.02.2020 a Žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 10.10.2023 bola pohľadávka voči žalovanej z titulu nezaplateného úveru na základe úverovej zmluvy postúpená žalobcovi ako postupníkovi, o čom bola žalovaná upovedomená písomným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky v súlade s § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok a Žiadosť o postúpenie a prevod sú založené v registri Okresného súdu Banská Bystrica pod sp. zn. 1OpP/37/2020. Výška postúpenej pohľadávky bola postupcom vyčíslená ku dňu 02.10.2023. Žalovaná bola vyzvaná právnym zástupcom žalobcu na zaplatenie dlžnej sumy z titulu nesplateného úveru. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje voči žalovanej len časť postúpeného nároku vo výške nesplatennej dlžnej istiny úveru vo výške 14.499,18 Eur spolu s príslušenstvom, ktorú žalovaná žalobcovi napriek predžalobnej upomienke nezaplatila. Zároveň si v tomto konaní uplatnil voči žalovanej aj nárok na zaplatenie zmluvných úrokov, ktoré predstavujú rozdiel medzi celkovými nákladmi spojenými s úverom a plnením započítaným na úhradu celkových nákladov.

2. Okresný súd Banská Bystrica vydal v upomínacom konaní dňa 03.06.2024 Platobný rozkaz pod sp. zn. 22Up/981/2024, ktorý sa žalovanej podarilo doručiť do vlastných rúk dňa 06.06.2023, a proti ktorému následne podala včas odôvodnený odpor, čím bol platobný rozkaz zrušený ex offo.

3. V odpore sa žalovaná vyjadrila k podanej žalobe a jej prílohám tak, že žalobca podľa nej nepreukázal, že riadne doručil výzvu na zaplatenie dlžnej sumy tej ktorej omeškanej splátky. Pokiaľ ide o právny úkon, ktorým pôvodný veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru, tento úkon nie je platný pre jeho obsahovú neurčitosť. Vzhľadom k tomu je postúpenie neplatné ako celok, lebo na žalobcu nebola postúpená pohľadávka tak, ako tvrdí žalobca v návrhu. Z toho vyplýva nepravdivosť tvrdení žalobcu, na ktorých zakladá preukazovanie svojho nároku, nesplnenie predpokladov pre platnosť zosplatenia pohľadávky, čo má za následok nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a nesplnenie predpokladov podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. V žalobe absentuje akékoľvek tvrdenie žalobcu o tom, z čoho presne pozostáva uplatňovaný nárok, zo splatnosti akých splátok odvodzuje svoju pohľadávku. Žaloba žalobcu je teda rozporná a z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie je potrebné žalobu zamietnuť. Žalobca nedisponuje platne zosplateným úverom, ktorý žiada v žalobe, a ku ktorému produkuje tvrdenia. Žalobca nesplnil podmienky podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a teda nedošlo k platnému zosplateniu pohľadávky. Žalobca neupozornil na možnosť zosplatiť dlh jednorazovo. Žalobca vyhlásil okamžitú splatnosť celého úveru, ale na túto skutočnosť predtým neupozornil, nesplnil zákonom stanovené predpoklady. Nemožno poskytnúť súdnu ochranu právu, ktoré je uplatňované po použití nekalej praktiky, a je v rozpore s dobrými mravmi. Zmluva tiež obsahuje zmluvné podmienky, ktoré svojím obsahom vytvárajú hrubú nerovnováhu medzi stranami zmluvy v neprospech žalovanej. Samotná zmluva obsahuje viacero dojednaní o poplatkoch, ktoré sú v rozpore s Občianskym zákonníkom. Poukázala aj na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-448/17 zo dňa 20.9.2018, z čoho vyplýva jasný rozpor vydaného platobného rozkazu s právom EÚ. Neuznáva peňažný nárok uvedený v platobnom rozkaze. Navrhla platobný rozkaz zrušiť a priznať náhradu trov konania.

4. Písomným podaním zo dňa 27.06.2024 žalobca reagoval na odpor žalovanej tak, že ho považoval za nedôvodný. Aktívnu legitímáciu v spore preukázal oznámením o postúpení pohľadávky, ktoré bolo žalovanej zaslané doporučene, čo preukázal podacím hárkom. Takýto postup preukázania aktívnej legitímácie je v súlade s právnymi predpismi a súdnou praxou bežne akceptovateľný. Upozornil na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 210/01 zo dňa 11.06.2003. Súdu predložil výzvy právneho predchodcu žalobcu, ktoré boli doručované žalovanej na adresu, ktorú uviedla v zmluve o úvere. V súlade s čl. Všeobecných zmluvných podmienok s označením „Podmienky požadovanej predčasnej splatnosti úveru (okamžitá splatnosť úveru) zo strany veriteľa“ vyhlásil ku dňu 23.11.2021 predčasnú splatnosť pohľadávky z úveru. Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti pohľadávky z úveru sa vrátilo s poznámkou „zásielka neprevzatá v odbernej lehote“. Pred samotným vyhlásením predčasnej splatnosti bola žalovaná vyzvaná na úhradu omeškaných splátok výzvou zo dňa 29.09.2021 „Tretia upomienka“. Predmetná výzva bola žalovanej doručovaná dňa 29.09.2021 pod číslom zásielky H., čo

žalobca preukázal podacím hárkom a upozornil na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR. Pre nadobudnutie účinkov doručenia úkonu nie je podstatné, či sa adresát s obsahom doručovanej zásielky úkonu oboznámil až neskôr, v čase plynutia odbernej lehoty na vyzdvihnutie uloženej zásielky, resp. tieto účinky nastávajú aj v prípade, ak nevyužil možnosť oboznámiť sa s obsahom uloženej zásielky (uznesenie NS SR sp.zn. 4Obdo/73/2016, uznesenie NS SR sp.zn. 5Cdo/129/2010). Žalobca napriek uvedenému zaslal súdu doklad - výpis z informačného portálu Slovenskej pošty, z ktorého je zrejmé, že žalovaná prevzala predmetnú upomienku dňa 04.10.2021. Je teda preukázané, že žalovaná bola vyzvaná na zaplatenie peňažného dlhu pred postúpením pohľadávky. Žalovaná napriek tomu nezaplatila a dostala sa do omeškania viac ako 90 kalendárnych dní. Nakoľko žalovaná napriek výzve banky bola viac ako 90 dní v omeškaní so zaplatením dlhu voči banke, na ktorého zaplatenie bola preukázateľne vyzvaná, týmito boli splnené zákonné predpoklady pre platné postúpenie bankovej pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Tvrdenia žalovanej sú preto účelové a žaloba je dôvodná v celom rozsahu.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 16.09.2024, na ktoré boli strany sporu riadne a včas predvolané, a ktorého sa zúčastnil len právny zástupca žalovanej a uviedol, že považuje podanú žalobu v celom rozsahu za nedôvodnú, popiera tento nárok žalobcu a poukazuje na to, že žalobcovi chýba aktívna vecná legitímácia, z toho dôvodu, že medzi pôvodným veriteľom žalovanej a žalobcom ako postupníkom malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky, avšak toto postúpenie považuje za neplatné. Na postúpenie pohľadávky musia byť splnené podmienky a to predovšetkým musí byť postúpená existujúca splatná pohľadávka. Predpokladom pre splatnú pohľadávku je vyhlásenie predčasnej splatnosti tohto úveru, avšak má zato, že neboli splnené podmienky na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru s poukazom na aktuálne rozhodnutie NS SR, uznesenie sp. zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 25.01.2024, kde je vyjadrené, že pred zosplatnením pohľadávky musí byť spotrebiteľ upozornený, pre ktorú splátku bola pohľadávka zosplatnená, teda ktorou splátkou sa dostal do omeškania, pričom toto nemôže byť nahradené samotným výpočtom spotrebiteľa, ani nijakým iným spôsobom, ale musí to byť explicitne vyjadrené konkrétnou splátkou. V danom prípade ani vo výzve, ani v upomienkach nebolo uvedené zo strany právneho predchodcu žalobcu, a teda pôvodného veriteľa žalovanej, ktorá splátka spôsobila omeškanie žalovanej a následné zosplatnenie úveru. Vzhľadom na to, pre neuvedenie tejto splátky ani v jednej z týchto písomností, považuje tento jednostranný úkon za neplatný a rovnako považuje aj všetky ďalšie nadväzujúce úkony z tohto dôvodu za neplatné, teda vyhlásenie predčasnej splatnosti a aj následné postúpenie tejto pohľadávky. Z daného dôvodu má zato, že je žalobu potrebné zamietnuť pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie a v prípade úspechu si uplatňuje nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

6. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom celého súdneho spisu v danej veci a zistil tento skutkový stav.

7. Žalovaná „Žiadosťou o J. Pôžičku - refinancovanie“ požiadala právneho predchodcu žalobcu, spoločnosť J., M., C. F. D. XXX XX E. XX, A.: XXXXXXXXX o úver/pôžičku vo výške 14.990,00 Eur s dobou splatnosti úveru na 96 mesiacov, s účelom refinancovania dvoch iných spotrebných úverov vo J. E., a. s. V rámci žiadosti poskytla údaje o svojej bonite (čl. 63-64).

8. Spoločnosť J., M., C. F. D. XXX XX E. XX, A.: XXXXXXXXX, uzavrela so žalovanou dňa 18.11.2019 Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „J. Pôžička“ č. XXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol právny predchodca žalovanej úver - pôžičku vo výške 14.990,00 Eur (čl. 47-52). Podľa zmluvy mala žalovaná splácať úver v pravidelných 96 mesačných splátkach vo výške 238,72 Eur, s mesačnou anuitnou splátkou vrátane poisťného 254,32 Eur, z toho poisťenie vo výške 15,60 Eur mesačne, s ročnou úrokovou sadzbou 11,40%, RPMN 12,34%, RPMN bez zľavy 14,60%, s celkovými nákladmi spotrebiteľa 8.077,02 Eur a celkovou sumou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vo výške 23.067,02 Eur. Prílohy k zmluve o úvere boli: Potvrdenie výšky pohľadávky pri predčasnom splatení spotrebiteľského úveru (čl. 52-53), Zoznam dokladov k VÚB Pôžičke (čl. 58), Európske informácie o spotrebiteľskom úvere vrátane údajov o RPMN (čl. 8-14), Informácie finančného sprostredkovateľa k dojednávanej poisťovni (čl. 12-13), Informačný dokument k Poisteniu schopnosti splácať spotrebiteľský úver (čl. 14-15), Všeobecné poisťné podmienky (čl. 15-19), Všeobecné obchodné podmienky J., M. (čl. 54-57), Všeobecné obchodné podmienky J., a. s. na poskytovanie spotrebiteľských úverov fyzickým osobám (čl. 59-62). Uzavretiu Zmluvy predchádzala Žiadosť o J. Pôžičku - refinancovanie (čl. 63-64) a skúmanie bonity zo strany právneho predchodcu žalobcu (čl. 74), ktoré preukázal priloženými listinnými dôkazmi, a to

zoznam dokladov k pôžičke (čl. 58), dopytom do SRBI (Spoločný register bankových informácií) a systémovým výstupom banky pri posudzovaní žiadosti žalovanej (čl. 74-84).

9. Písomnosťou zo dňa 29.09.2021 „Tretia upomienka - pokus o zmier“ (čl. 66, čl. 101) právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že napriek predchádzajúcim upomienkam eviduje pohľadávku po lehote splatnosti vo výške 601,78 Eur, pričom ju vyzval na okamžité zaplatenie dlžnej sumy s upozornením, že v opačnom prípade bude požadovať splatenie celej poskytnutej sumy úveru s príslušenstvom. Zásielka bola žalovanej odoslaná dňa 29.09.2021 (čl. 67, čl. 102) s podacím číslom zásielky H. a podľa výpisu z informačného systému Slovenskej pošty jej bola doručená dňa 04.10.2021 (čl. 105).

10. Písomnosťou „Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom“ zo dňa 23.11.2021 (čl. 68, čl. 103) právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že napriek predchádzajúcim upomienkam žalovaná neuhradila dlžnú pohľadávku banky z titulu Zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru, a teda týmto dňom vyhlásil predčasnú splatnosť úveru s príslušenstvom a vyzval ju na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom. Oznámenie bolo žalovanej odoslané dňa 26.11.2021 ako doporučená zásielka do vlastných rúk, ktorá sa právnenému predchodcovi žalobcu vrátila nedoručená v decembri 2021 (čl. 68-69, čl. 103-104) ako neprevzatá v odbernej lehote - deň uloženia zásielky dňa 29.11.2021.

11. Z prehľadu splátok a úhrad klienta číslo zmluvy: č. XXXXXXXXXXXXXXXX vyplýva čerpanie úveru žalovanou vo výške 14.990,- Eur dňa 18.11.2019 a celková suma úhrad žalovanej od 18.12.2019 do 29.04.2020 v počte 5 splátok z 96 splátok. Žalovaná poslednú platbu uskutočnila dňa 29.04.2020 vo výške 254,32 Eur (čl. 65).

12. Dňa 12.10.2023 písomnosťou „Oznámenie o postúpení pohľadávky“ právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že spoločnosť J. L. E., a.s., postúpila ku dňu 10.10.2023 pohľadávku voči žalovanej zo Zmluvy č. XXXXXXXXXXXX uzavretej dňa 18.11.2019, spolu s príslušenstvom pohľadávky subjektu A. B. s.r.o. (čl. 20)) na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14.02.2020 (čl. 29-44) v spojení s Dodatkom č. 3 k tejto zmluve zo dňa 28.02.2023 (čl. 26-28) a so žiadosťou o postúpenie a prevod zo dňa 02.10.2023 (čl. 45-46).

13. Písomnosťou „Výzva na zaplatenie pohľadávky“ zo dňa 10.04.2024 (čl. 22) právny zástupca žalobcu vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy v celkovej výške 23.541,95 Eur. Výzva bola žalovanej odoslaná dňa 12.04.2024 ako doporučená zásielka (čl. 24).

14. Zo štatistiky NBS o priemerných úrokových mierach z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny (stav a nové obchody) za rok 2019 (čl. 119) vyplýva, že v období uzavretia predmetnej zmluvy, teda v 11/2019 bola úroková miera vo výške 7,41 % ročne pre nové obchody so zmluvnou splatnosťou nad 5 rokov.

15. Okresný súd Humenné vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 13Csp/46/2024-124 zo dňa 16.09.2024 tak, že vyhovel žalobe v celom rozsahu, teda v I. výroku rozhodol, že: „Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi: istinu vo výške 14.499,18 Eur, úrok 7.224,34 Eur, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 14.499,18 Eur od 28.12.2021 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.“ V II. výroku priznal nárok na náhradu trov konania žalobcovi: „Súd žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanej v rozsahu 100% s tým, že o samotnej výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením súdneho úradníka.“

Proti tomuto rozsudku podala žalovaná odvolanie. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací rozhodol uznesením č. k. 22CoCsp/28/2024-154 zo dňa 27.03.2025 tak, že zrušil prvostupňový rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. V bode 37. odôvodnenia uviedol, že sa javí, že splnenie podmienky písomnej výzvy banky podľa § 92 ods. 8 zákon o bankách nebolo v konaní preukázané, a teda žalobcom nebolo v konaní preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky tak, ako to vyžaduje ust. § 92 ods. 8 zákon o bankách. Postúpenie pohľadávky by tak nebolo možné považovať za platné, a to s poukazom na ust. § 39 Občianskeho zákonníka, a žalobca by tak nebol nositeľom práva, ktoré bolo predmetom postúpenia a žalobcom uplatnené v tomto konaní, preto by mu nebolo možné toto právo priznať. V bode 39. odôvodnenia uviedol, že v ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne sa zaoberať aktívnou legitímáciou žalobcu v súvislosti s platnosťou zmluvy o postúpení pohľadávok v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB, § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho

zákonníka vo vyššie uvedených intenciách. Po opätovnom posúdení veci súd prvej inštancie rozhodne a svoje rozhodnutie odôvodní tak, aby zodpovedalo požiadavkám stanoveným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Zároveň rozhodne aj o všetkých trovách konania (§ 396 ods. 3 CSP).

16. Žalobca sa vyjadril k uzneseniu odvolacieho súdu v písomnom vyjadrení zo dňa 10.06.2025 (čl. 166 a nasl.) tak, že právny úkon jeho predchodcu a to vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru zo dňa 23.11.2021 označený ako „výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom“ je riadnym platným právnym úkonom, ktorým došlo k predčasnej splatnosti pohľadávky z úveru. Právny názor, že nedošlo k platnému zosplateniu úveru pre neuvedenie splátky, pre ktorú jeho predchodca úver zosplatnil, považuje za nesprávny. Občiansky zákonník nestanovil ako podmienku platnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti pohľadávky z úveru podmienku uvedenia splátky, pre ktorú veriteľ pristúpil k zosplateniu. Podporne týmto odkázal na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach pod sp. zn. 5CoCsp/62/2022 (ods. 19 odôvodnenia), na rozhodnutie Krajského súdu Nitra pod sp. zn. 12CoCsp/25/2021 (ods. 9 odôvodnenia), ako aj rozhodnutie Krajského súdu Žilina pod sp. zn. 7CoCsp/4/2023 (ods. 9 odôvodnenia) a rozhodnutie Krajského súdu Žilina pod sp. zn. 9CoCsp/51/2023. Pri výzve na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru zákon v ust. § 565 OZ jasne vymedzuje, pre ktorú splátku môže veriteľ splatnosť vyhlásiť, inak by bolo vyhlásenie splatnosti neplatné. Pri výklade právnych úkonov a ich posudzovaní z pohľadu nárokov na ich platnosť je nevyhnutné brať na zreteľ ústavný príkaz preferencie výkladu v prospech platnosti právneho úkonu a dôvody neplatnosti nerozširovať nad rámec zákonom uvedených prípadov (nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 242/07, Nález Ústavného súdu SR z 1. apríla 2015, sp. zn. I. ÚS 640/2014). Z napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že súd II. inštancie sa pri rozhodovaní vyššie uvedenou zásadou neriadil. Ďalej poukázal aj na uznesenie NSSR sp. zn. 1Cdo/123/2022 zo dňa 30.01.2024, konkrétne na ods. 31, podľa ktorého „Dovolací súd sa nestotožňuje s názorom, ktorý prezentovali dovolatelia, že špecifikácia splátky, pre ktorú dochádza k zosplateniu, by mala byť podmienkou platnosti predčasného zosplatenia dlhu. Žiadnu takúto povinnosť (uviesť v zosplatení konkrétnu splátku) zákon veriteľovi neukladá. Dovolací súd tiež nepovažuje za potrebné na tomto mieste viesť polemiku o tom, či je určenie splátky, ktorá vyvolala zosplatenie, skutkovou alebo právnou otázkou (skutkovou otázkou nesporne je označenie takejto splátky vo výzve na zaplatenie alebo v samotnom zosplatení; ak však tieto listiny vymedzenie relevantnej splátky neobsahujú, je jej určenie na účely začatia počítania premičacej doby len právnym konštruktom). Považuje však za vhodné uviesť, že pokiaľ sa vykonaným dokazovaním nepreukáže opak, treba vychádzať z princípu racionálneho správania účastníkov zmluvných vzťahov, ktorí konajú v súlade so zákonom, a teda vzhľadom na ustanovenie § 565 druhej vety Občianskeho zákonníka je potrebné predpokladať, že zosplatenie bolo vyvolané tou splátkou, ktorá bola v čase zosplatenia tri mesiace po splatnosti.“ Právny predchodca žalobcu postupoval plne v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ v spojení s ust. § 565 OZ, keď úver predčasne zosplatnil dňa 23.11.2021, a to pre nezaplatenie úverovej splátky splatnej dňa 18.08.2021, tj.: po uplynutí 3 mesiacov od omeškania splátky; za súčasného upozornenia žalovanej na možnosť zosplatenia v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Jeho predchodca úver predčasne zosplatnil v súlade so zákonom. K postúpeniu žalovanej pohľadávky došlo v súlade s ust. § 17 ods. 1 písm. a) z.č. 129/2010 Z.z. a ust. § 92 ods. 8 z. o bankách, čím je daná aktívna legitímácia žalobcu v tomto spore. Vzhľadom na to, že žalovaná svoj záväzok voči žalobcovi do dnešného dňa neuhradila, na žalobe v spojení s predloženými dôkazmi trvá v plnom rozsahu.

17. Žalovaná sa prostredníctvom právneho zástupcu k rozhodnutiu odvolacieho súdu vyjadrila v podaní zo dňa 16.06.2025 (čl. 171 a nasl.) s tým, že žiadny z konajúcich súdov nemal za sporné, že ide o spotrebiteľskú vec, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ďalšie normy spotrebiteľského práva. Výklad ustanovenia § 53 ods. 9 OZ v spojení s ustanovením § 565 OZ tak, ako to tvrdí, teda že ide o dva samostatné právne úkony, ktoré majú samé o sebe svoj špecifický účel, už bolo definované súdmi SR, a aj z tohto dôvodu na túto rozhodovaciu prax poukazovala. Nedostatok v podobe ich právnej neúčinnosti má za následok neunesenie dôkazného bremena k žalobnému tvrdeniu žalobcu o tom, že existuje nárok, ktorý špecifikoval v žalobe. Odvolací súd teda zaujíma stanovisko aj k rozdielnej rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu SR. Toto stanovisko doposiaľ odvolacím súdom v iných konaniach takto produkované nebolo, a ide o ďalší doplňujúci argument odvolacieho súdu, ktorý vysvetlil, prečo je právny názor Najvyššieho súdu SR vyjadrený v odôvodnení rozhodnutia 5Cdo/2/2023 zo dňa 25.01.2024 preferovaný pred odlišným právnym názorom iného senátu NS SR v rozhodnutí 1Cdo/123/2022 zo dňa 30.01.2024. Dokonca je možné považovať takto opakovane vyslovený právny záver Najvyššieho súdu za ustálenie rozhodovacej praxe. Z uvedeného plynie jednoznačný záver o tom, že pre súd nižšieho stupňa je smerodajný názor produkovaný jej

procesnou obranou, ide o väčšinový právny názor k nosnej otázke v tejto veci. Aplikujúc tieto závery môže súd vyhodnotiť obsah jednostranných právnych úkonov tak, že tieto neobsahujú údaj o konkrétnej splátke, pre ktorú voči nej pôvodný veriteľ vyhlásil okamžitú splatnosť celého úveru. Neplatnosť tohto právneho úkonu má za následok neplatnosť postúpenia pohľadávky. Odvolací súd zaujal stanovisko aj k posúdeniu postúpenia tzv. bankovej pohľadávky na inkasnú spoločnosť, akou je žalobca. Opäť oprel svoju úvahu aj o rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR a to s rovnakým, v jej prospech vysloveným záverom, že predmetné ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB vyžaduje osobitnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní, čo nemožno zamieňať s vyhlásením mimoriadnej splatnosti celého úveru jednorazovo. Súd teda nemôže zamieňať tieto rozličné povinnosti banky a pokiaľ žalobca nepreukázal osobitné splnenie týchto povinností, nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky aj z tohto dôvodu.

18. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

Podľa § 489 zákona č. 40/1964 Zb. „Občiansky zákonník“ v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy (ďalej len ako „OZ“), záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 491 OZ, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 41 OZ, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. 18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné

úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu^{1b}) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov^{1c}) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

Podľa § 2 písm. a), b), d), zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania; veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti; zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 7 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa § 7 ods. 16 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

Podľa § 7 ods. 17 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5; a posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky,^{17a}) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,

d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

- f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.
- Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzatvorenia zmluvy, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak
- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c) alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,^{18b)}
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.18aa)

Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 524 ods. 1, 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. Podľa § 17 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

(2) Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a b) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu^{21aa)} spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách účinného v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok, banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá je úverovou inštitúciou podľa osobitného predpisu, a ktorá má bankové povolenie. Iná právna forma banky sa zakazuje.

Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách účinného v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre prevod práv banky alebo pobočky zahraničnej banky, ktorá je veriteľom, v súvislosti s nesplácanou zmluvou o úvere alebo pre prevod nesplácanej zmluvy o úvere podľa osobitného predpisu, pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 121 ods. 3 OZ, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Podľa § 517 ods. 1, 2 OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného v čase vzniku omeškania žalovaného, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

19. Posudzovaný právny vzťah strán sporu je vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou, konkrétne zmluvou o spotrebiteľskom úvere medzi spoločnosťou J. L. E., M., B. B.: C. F. X, XXX XX E., A.: XXXXXXXXX, a žalovanou, ktorí uzatvorili spolu dňa 18.11.2019 Zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXXXX a reg. číslom XXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol predchodca žalobcu žalovanej pôžičku vo výške 14.990,- Eur, pričom súd konštatuje, že táto zmluva obsahuje všetky náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy.

Žalobca si v tomto konaní uplatnil časť nesplatenej istiny z tohto spotrebiteľského úveru pozostávajúcej z neuhradených predpísaných splátok do zosplatenia poskytnutého právnym predchodcom žalobcu žalovanej po započítaní doteraz uhradených platieb na istinu a úrok, a to vo výške vo výške 14.499,18 Eur, vyčíslený zmluvný úrok 7.224,34 Eur a zákonný úrok z omeškania vo výške 5% ročne odo dňa 28.12.2021 do zaplatenia.

Právny predchodca žalobcu - právnická osoba - podnikateľ bol od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a žalovaná - fyzická osoba - nepodnikateľ bola v postavení spotrebiteľa. Uvedený právny vzťah je režime spotrebiteľského práva, súd ho preto posudzoval podľa noriem spotrebiteľského práva, a to podľa osobitných právnych predpisov - zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, zákona o ochrane spotrebiteľa, zákona o bankách a všeobecného právneho predpisu - Občianskeho zákonníka, účinných v rozhodnom období.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti, a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Sám žalobca postavenie žalovanej ako spotrebiteľa v tomto konaní nespochybňoval.

20. Závazkový vzťah, pohľadávka z ktorého je predmetom tohto konania, je bankový úver, ktorý na rozdiel od úverov, napr. od nebankových spoločností, je regulovaný aj špeciálnou právnou úpravou zákona o bankách. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle § 2 ods. 3 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách podlieha bankovému povoleniu a nad činnosťou bánk zároveň vykonáva dohľad Národná banka Slovenska. Bez bankového povolenia nemôže nikto prijímať vklady, ak osobitný predpis neustanovuje inak; bez bankového povolenia nemôže nikto poskytovať z vkladov úroky alebo iné odplaty, ktoré sú daňovým výdavkom podľa osobitného predpisu; bez bankového povolenia nemôže nikto poskytovať úvery a pôžičky v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti, z návratných peňažných prostriedkov získaných od iných osôb na základe verejnej výzvy, ak osobitný predpis neustanovuje inak; bez bankového povolenia nemôže nikto poskytovať platobné služby pre iného v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 vyššie uvedeného zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškanií. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

Zákonná úprava postúpenia pohľadávky bankou alebo pobočkou zahraničnej banky (ďalej len „banka“) je obsiahnutá v zákone č. 483/2001 Z. z. o bankách o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako osobitná úprava (lex specialis) pred všeobecnou úpravou (lex generalis) o postupovaní pohľadávok v zmysle § 524 až § 530 Občianskeho zákonníka, a to od nadobudnutia účinnosti aktuálneho zákona o bankách od 1. januára 2002.

V zmysle zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky banky musia byť splnené kumulatívne všetky podmienky upravené v § 92 ods. 8 tohto zákona, t.j. pohľadávka banky môže byť postúpená (aj jej časť), ak je splatná, a to až po predchádzajúcej písomnej výzve a omeškanie klienta so splnením postupovanej pohľadávky je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Osobitná regulácia pravidiel pre postúpenie bankovej pohľadávky oproti všeobecnej právnej úprave bolo uzákonené z dôvodu, aby sa umožnilo bankám ako krajné opatrenie proti chronickým neplatičom dlhov použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Takéto postupovanie bánk voči ich klientom zákon o bankách doteraz výslovne neupravoval, čo v praxi spôsobovalo vážne výkladové problémy pri riešení otázky, či by pri prípadoch postúpení pohľadávky banky voči jej klientovi došlo alebo nedošlo k porušeniu bankového tajomstva s cieľom ochrany klientov bánk. Striktné podmienky postúpenia pohľadávky vo svojom súhrne opodstatňujú záver o zákaze postúpenia bankovej pohľadávky so súčasným stanovením výnimiek z tohto zákazu a nepodporujú záver o možnosti odklonu od pravidla cesie bankovej pohľadávky v neprospech spotrebiteľa. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zbierke zákonov pritom vylučujú dobromyseľnosť postupníka. Zmyslom a cieľom ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách je dosiahnuť stav, aby mal dlžník dostatok času na vykonanie opatrení zotrvať vo vzťahu so „svojou“ bankou a tak zotrvať aj vo sfére kontrolovanej Národnou bankou Slovenska.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd prvej inštancie v prvom rade a v súlade s vysloveným právnym názorom Krajského súdu v Prešove, ktorým je prvoinštančný súd viazaný, skúmal platnosť postúpenia predmetnej pohľadávky žalovanej, teda či v konaní je daná aktívna vecná legitímácia na strane žalobcu. Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.06.2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009).

Z predložených listinných dôkazov vyplýva, že postupca - J. L. E., a.s. (J., a.s.), ukončil záväzkovo-právny vzťah uzatvorený Zmluvou o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX a reg. číslom XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 18.11.2019 medzi postupcom na jednej strane a žalovanou na druhej strane a vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 23.11.2021, pričom na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru mala byť žalovaná upozornená písomnosťou: Tretia upomienka - pokus o zmier zo dňa 29.09.2021. Následne „Výzvou na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom“ právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že ku dňu 23.11.2021 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru zo Zmluvy o splátkovom úvere a vyzval žalovanú na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom v lehote 7 dní od doručenia. Predmetná výzva bola žalovanej doručovaná dňa 29.09.2021 (čl. 67, čl. 102) pod číslom zásielky H., a podľa výpisu z informačného systému Slovenskej pošty jej bola doručená dňa 04.10.2021 (čl. 105). Ďalej Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 14.02.2020 v spojení s Prílohou k tejto zmluve, došlo k postúpeniu pohľadávky žalovanej z predmetnej Zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX a reg. číslom XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 18.11.2019 od právneho predchodca žalobcu - spoločnosť J. L. E., a.s. (J., a.s.), na žalobcu.

Pokiaľ ide o existenciu splatnej pohľadávky pred jej postúpením dňa 10.10.2023, súd konštatuje, že z obsahu spisového materiálu vyplýva, že listom zo dňa 23.11.2021 (čl. 68) právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 23.11.2021 a pohľadávku vyčíslenú vo výške istiny 14.499,19 Eur, úrokov 2661,92 Eur a poplatkov 87,50 Eur žiadal uhradiť do 7 dní od doručenia na určené číslo účtu, bez uvedenia konkrétnej splátky pre ktorú právny predchodca

žalobcu zosplatnil predmetný úver. Poštovú zásielku s uvedeným listom žalovaná neprebrala v úložnej lehote, a táto bola vrátená právnenému predchodcovi žalobcu dňa 20.12.2021. Vyhláseniu mimoriadneho zosplatnenia predchádzala výzva zo dňa 29.09.2021 pod označením „Tretia upomienka - pokus o zmier“ (čl. 101), v ktorej právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že ku dňu 29.09.2021 je v omeškaní so splácaním pohľadávky banky vo výške 601,78 Eur. Žalobca priložil ako dôkaz doručenia tejto výzvy žalovanej Poštový podací hárok (čl. 102 spisu) a výpis z informačného systému Slovenskej pošty (čl. 105 spisu), podľa ktorého bola poštová zásielka s podacím číslom H. (totožným číslom, aké je uvedené pri žalovanej v podacom hárku) doručená dňa 04.10.2021.

22. Do skončenia dokazovania sa skutkový a právny stav oproti stavu v čase rozhodovania Krajského súdu v Prešove nezmenil. Z tohto dôvodu súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení musel žalobu zamietnuť z dôvodu, že žalobca neuniesol svoje dôkazné bremeno ohľadom svojich skutkových tvrdení, a to predovšetkým ohľadom splnenia zákonom stanovených podmienok pre zosplatnenie celého úveru právnym predchodcom žalobcu, a jeho následného platného postúpenia na žalobcu.

Skúmanie vecnej legitímácie (aktívnej alebo pasívnej), je imanentnou súčasťou každého súdneho konania; súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, ak ju žiadna zo strán sporu nenamieta. Zistenie nedostatku vecnej legitímácie má za následok zamietnutie žaloby. „Vecnou legitímáciu je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (navrhovateľ) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (odporca) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitimovaný)“ (z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 517/2011-9 zo dňa 22.11.2011). V prejednávanej veci bolo preto povinnosťou žalobcu preukázať, že je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého je vyvodzovaný žalobou uplatňovaný nárok.

Súd viazaný vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu ďalej poukazuje na závery Najvyššieho súdu SR vyjadrené v uznesení sp. zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 25.01.2024, cit.: „v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh“ (rovnako závery Najvyššieho súdu SR v rozhodnutiach sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26.06.2024, sp. zn. 6Cdo/15/2023 zo dňa 25.09.2024).

23. Z obsahu výzvy na splatenie úveru pod označením „Tretia upomienka - pokus o zmier“ zo dňa 29.09.2021 a ani samotného predčasného zosplatnenia úveru zo dňa 23.11.2021 nevyplýva, že by tieto obsahovali špecifikáciu splátky, pre ktorú dlh žalovanej zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere právny predchodca žalobcu predčasne jednorazovo zosplatnil. Za tejto situácie tak nebola splnená podmienka postúpenia splatnej pohľadávky v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, žalobca v tomto smere nepredložil súdu žiadne dôkazy. Ďalšou z podmienok prípustnosti postúpenia bankovej pohľadávky (okrem nepretržitého omeškania klienta viac ako 90 kalendárnych dní a splatnosti pohľadávky) je písomná výzva adresovaná dlžníkovi pred postúpením pohľadávky. Výzva banky klientovi je druhým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky, alebo jej časti na inú osobu.

Splnenie podmienky písomnej výzvy banky podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách nebolo v konaní preukázané, a teda žalobcom nebolo v konaní preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky tak, ako to vyžaduje ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Postúpenie pohľadávky tak nie je možné považovať za platné, a to s poukazom na ust. § 39 Občianskeho zákonníka a žalobca teda nie je nositeľom práva, ktoré bolo predmetom postúpenia a žalobcom uplatnené v tomto konaní, preto mu nebolo možné toto právo priznať. Žalobca teda podľa názoru súdu nedisponuje aktívnou vecnou legitímáciou v predmetnom konaní, pretože zmluva o postúpení pohľadávky je v tejto časti neplatná, keďže banka môže postúpiť iba splatnú pohľadávku, a iba po predchádzajúcej písomnej výzve dlžníka, čo zo strany žalobcu preukázané nebolo. Žalobca neuniesol svoje dôkazné bremeno predovšetkým ohľadom splnenia zákonom stanovených podmienok pre zosplatnenie úveru, a teda predmetná zmluva naďalej trvá. Z uvedeného potom vyplýva, že žalobca sa nestal oprávnenou osobou z postúpenej pohľadávky od pôvodného veriteľa J., a.s.

24. Súd teda konštatuje, že splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie splatnej pohľadávky neboli v konaní preukázané, a teda žalobca nemá v konaní aktívnu vecnú legitímáciu. Z uvedeného dôvodu súd pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu žalobu zamietol v celom rozsahu.

25. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnej sporovej strane alebo strane, ktorej to priamo priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybné zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom.

Povinnosť nahradiť trovy v civilnom sporovom konaní sa spravuje predovšetkým ustanovením § 255 CSP, teda zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania, ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov sa pomerne rozdelí. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Platí teda, že žalobca má plný úspech, ak výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu, naopak, žalovaný má plný úspech, ak žaloba je v plnom rozsahu zamietnutá.

Výnimky z tohto pravidla musí ustanoviť zákon (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 Ústavy). Aj tieto výnimky sa musia uplatňovať len za splnenia všetkých zákonom ustanovených podmienok a skôr reštriktívne, napr. takou výnimkou je nepriznanie náhrady trov konania podľa ust. § 257 CSP (rozhodnutie II. ÚS 31/2004 Ústavného súdu Slovenskej republiky). V prípade, ak sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospieje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, potom za použitia § 257 CSP náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Ustanovenie § 257 CSP je zákonné ustanovenie, ktoré z hľadiska náhrady trov konania predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Je odôvodnené tým, že prísna aplikácia ustanovení o náhrade trov konania, by mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducim tvrdom. Zákon preto stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k zmierneniu dôsledkov právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii. Do úvahy treba brať tiež také okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku, a prihliadnúť i na postoj účastníkov v konaní. Súd zdôrazňuje, že aplikácia ust. § 257 CSP je prípustná len vo výnimočných prípadoch a „neslúži na zmierňovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami“ (nález Ústavného súdu ČR, I. ÚS 2862/07).

V danom prípade súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by svojou intenzitou odôvodňovali aplikáciu predmetného ustanovenia § 257 CSP, a zároveň takéto skutočnosti netvrdila ani jedna zo strán sporu. Poukazujúc na uvedené súd následne o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa pomeru úspechu v spore.

Keďže bola žaloba zamietnutá, žalovaná mala úspech v konaní plný úspech, preto súd priznal žalovanej nárok na náhradu trov prvostupňového konania v rozsahu 100% od žalobcu.

Zároveň mala žalovaná úspech v odvolacom konaní, keďže po podaní jej odvolania bol pôvodný rozsudok prvoinštančného súdu zrušený, preto jej súd priznal aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% od žalobcu.

Poučenie:

Podľa § 355 ods. 1 CSP je proti tomuto rozsudku prípustné podať odvolanie.

Podľa § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 362 ods. 1 CSP odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje - teda prostredníctvom Okresného súdu Humenné na Krajský súd v Prešove. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 362 ods. 2 CSP odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom dobrovoľne splnená v stanovenej lehote po nadobudnutí jeho právoplatnosti a vykonateľnosti, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. „Exekučný poriadok“ v znení neskorších predpisov.